

ne dé, ker nihče ne more podtikati nam kacega slabega naména. — Oh, ali davno je minola ta zlata dôba cvetoče zakonske sreče; nastopil je za njó strašen viher, ki mi je prizadel, in še zdaj mi prizadeva obilo solz in težav. Prišlo je 1825. leto in ž njim silovita dôba metelčice. Metelko je ustanovil precej za Bohoričevim selom novo kraljestvo in napovedal je vojno tihej Bohoričevj vasi; prestavljal je po svojej glavi stare mejnike; preganjal je lastninke s, f in z z abecednih stolov; prevračal je vse, kar smo poprej toliko let spoštovali. Trepet in strah je tresel našo ubogo vasico od prve do zadnje kočice; ali vendar smo se trdno branili, da nas nepravdanski zmagovalec do dobrega nikoli ni mogel potlačiti: le neke učilniške in še nekatere druge knjige so mu bile hitro podale ključe svojih trdnjav. Zgodovino teh časov ponavljam samo v glavnih stvaréh, pristavljam tiste nadloge, ktere so najbolj stiskale mene, ki me je vzlasti pisano gledal novi oblastnik. Izpodrival me je namreč v mojih opravkih, in prislanjal mi novo pomočnico e, kakor da jaz dovolj pridno in zvesto ne bi služila; razglasil je bil tudi po vsej deželi in dalje na široko po svetu, da zaradi nekake oblikovne male napake ne sme veljati moja poroka. Precej, ko je ta glas počil po Bohoričevem selu, moj nezvesti mož, hudobnjak stare mere, naglo pobegne od mene v tabor nasprotnikov. Ali zadela ga je naglo božja roka zaradi njegovega zločinstva. Dobil je namreč vso hromo nevesto z na ramo. Lehko jo pogledate, kakošna je; saj tam-le doli sedi, tista, ki se je pripeljala na senéh, in potem je k moral jo celó na stol posaditi.

e: Gospá pravosednica! prosim, naj bi tožnica pripovedovala samo to, kar je zares potrebno.

e: Saj tudi je prav zares potrebno vse, kar pripovedujem. — Bohoričevo selo je ta vojna stiskala osem hudih, dolzih let. Jaz uboga sirota sem tekala v ovinke od sosedu do sosedu; vpraševala sem svéta vseh milih črk; podpore sem iskala, kjer koli sem vedela za živo dušo, da ima kaj moči v srcu ali uma v glavi: vse zastonj, ker je našim ljudém bilo vsacemu za svojo kočico dovolj skrbí in otépanja. Ali dal je Bog, da je živel takrat usmiljen mož, učen knjižničar po imeni Čop. Kaj storim, ko mi je vse drugo izpodletelo? Čop nekđaj pride v Bohoričevo selo pogledat, kako se branimo; koliko imamo še hrane; koliko je pri nas mrtvih in ranjenih itd. S seboj je bil prinesel nekaj starega platna za rane, pa tri vozé živeža je bil pripeljal, ker je bil dober človek. Zdajci meni srce ogreje koristna misel. Vržem se pred njim na kolena, proseč, naj bi mi pomogel on, ki je tako razumen. Prijazno mi prikiša zamišljeni mož, pobere me, in spremi do praga moje hiše, kar me je zeló potolažilo. To je bilo 1833. leta. Hitro za temi dnevi po Bohoričevem selu in tudi na široko po ravninah okoli njega vstane tak ropot, da ni bilo miru niti po dnevi niti po noči. Vrli Čop je bil zoper metelčico začel zá-nas krepek in globoko premišljen boj, ki bode na zemlji do sodnjega dneva tako sloveč, kakor zmage prvega Napoleona. Vsi naši poprejšnji prepiri niso bili nič, ako jih primeriš tej boritvi, ki se tudi po pravici še le imenuje zares abecedna vojna. Čop je sam ukazoval nam, vojakom rajnega Bohoriča; le strelcem je bil za poveljnika postavil pesnika Preširna: kralj Metelko je pa imel dosti pomožnih čet, mnogo učenih zveznikov, med njimi tudi oblastnega, vele slavnega Kopitarja, ki so našo vas od konca tako oblégalí, da smo v lakoti radi uživali prah in pazdérje namestu svitle sipe, kar je naša edina hrana. Vsaka reč je bila med nami hitro poskočila v ceni, posebno peresa, ki smo jih kupovali namestu sulic in strél, pa črnílniki tudi, ker so jih devali na kolesa, da so pokali namestu bojnih topov.

Bogatinci, plašne ženske in otroci so skokoma bežali iz vasi, po ktere so bile vse prodalnice zaprte; celó branjavke so umikale svoje koše. Noben človek si ni upal na ulice, koder so črke v celih vrstah in polkih jezdarile, peš tekale in streljale, da se je zemlja majala. Kaj tacega ni pomniti, kar ni Turkov bilo v deželi.

A: Ura je už polnoči; odlagam tedaj razpravo do dveh zjutraj. — Po vsem svetu je znano, kako so prebivalci abecedne vasi gostoljubi; torej vas ni treba opominjati, da k južini domačini s seboj vzamete vse tuje poslušalce, katerim se ne vpíra pozemeljska jed naše vasi.

e: Saj nimam več dosti povedati; samo zadnjo slavno bitvo bi še rada popisala.

A: Bitvo tudi ob dveh popišeš mnogo laže nego zdaj, ker se bodeš pri mizi malo podprla. Razprava je nehala. (Sodnji zbor vstane; črke odidejo; mrtvoudna samoglasnica z se odpelje na senéh.)

(Dalje prihodnjič.)

Slovstvene stvari.

Slovensko slovstvo.

* *Cvetja iz domačih in tujih logov* — 19. vezek ali 3. šestke 4. snopič je ravnokar prišel na svetlo. Vezek ta obsega konec iz španščine po J. Parapatu predstavljene zanimive povesti iz kmečkega življenja „Družina Alvaredova“ in pa prvi del vzhodne povesti v vérzih: „Izmael-Bej“, v ruščini zložil Mihael Lermontov, poslovenil izvrstni naš pisatelj Janez Vesnin. — Kdor hoče vseh 6 snopičev 3. šestke po pošti prejemati, naj pošlje za-nje 1 gold. 80 kr. vredništvu „Glasnika“ v Celovec.

Slovanski obzor.

* „Beseda“ našteva dela literarne Vukove Karadžičeve dosihmal natisnjene tako-le: 1. *Mala prostonarodna Slaveno-Srbska pesmarica* (2 sv. u Beču 1814 in 1815); 2. *Pismenica Srbskoga jezika* (u Beču 1814); 3. *Srpski Rječnik (slovník)* (u Beču 1814 in 1852); 4. *Narodne srpske pjesme* (sv. 1., 2. in 3. 1823 in 1824 u Lipskom, sv. 4. 1833 u Beču; 3. izdanje v Beču 1841 do 62); 5. *Versionis Novi Testamenti Serbicae specimina* (Lipsiae 1824); 6. *Danica* (na leta 1826, 1827, 1828 u Beču, na leto 1829 u Budimu, na leto 1834 v Beču); 7. *Zitje Gjorgjija Arsenijeviča Emanuela* (u Budimu 1826); 8. *Srpski Bukvar* (u Beču 1827); 9. *Miloš Obrenović, knez srpski* (u Budimu 1828); 10. *Narodne srpske poslovice* (na Cetinji 1836, u Beču 1849); 11. *Montenegro und die Montenegriner* (Stuttgart und Tübingen 1837); 12. *Odgovor na sitnice jezikoslovne J. Hadžića — M. Svetića* (u Budu 1839); 13. *Odgovor na loži i opodanja u srpskome Ulaku* (u Beču 1844); 14. *Vuka Štef. Karadžića i Save Tekelije pisma visokopreosvetnomu gospodinu Platonu Atanačkoviću* (u Beču 1845); 15. *Novi Zavjet Gospoda našega Isusa Krista* (v Beču 1847); 16. *Gospodinu sa dva Krsta* (u Beču 1848); 17. *Kovčević za istoriju, jezik i običaje Srba sva tri zakonika I.* (u Beču 1849); 18. *Srpske narodne pripovjetke i zagonetke* (u Beču 1853); 19. *Primjeri srpsko-slovenskoga jezika* (u Beču 1857); 20. *Pravitelstvujući sovjet srpski za vremena Karagjorgjeva* (u Beču 1860). *Zvláštní otisky z novin*: 21. *Pismo g. dr. D. Fručiću* (o rozdílu med srbskim in bulgarskim jezikom); 22. *Dodatak k Petersburskim srovnatelnim rječnicima*; 23. *Srpske narodne pripovjetke*.

Se vé da mnogi po časnikih raztreseni spisi niso omenjeni v tem imeniku.